

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 33527

Nom: Treball social amb persones majors

Cicle: Grau

Crèdits ECTS: 4,5

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	Treball Social amb Persones Grans	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MATAMALA ZAMARRO ELENA

RESUM

Treball Social amb Persones Majors constitueix una de les sis assignatures optatives que conformen les matèries d'optativitat en SALUT, de 4t curs del Grau en Treball Social.

En el context del Grau en Treball Social, l'assignatura s'insereix en el Mòdul F: Optativitat.

En coherència amb el seu caràcter formatiu, s'imparteix en el primer quadrimestre del curs amb l'objectiu de ser la base teòrica per a les posteriors Pràctiques Externes II i el Treball de Fi de Grau, que es realitzaran en el segon quadrimestre de quart curs i que es corresponen amb la docència especialitzada i interdisciplinària que s'ha impartit. És evident que Treball Social amb Persones Majors ha de tindre un fonament complementari a altres matèries optatives i obligatòries.

L'assignatura s'estructura en cinc unitats docents que, en conjunt, busquen oferir a l'estudiantat una formació especialitzada en els conceptes i fonaments teòrics de l'envelliment i de les persones majors, aplicats a la intervenció social des de la disciplina del Treball Social. Tot això, amb un enfocament que reconeix i promou la capacitat de les persones majors per a prendre decisions autònomes i participar activament en la vida comunitària.

La major esperança de vida i les transformacions socials han donat com a resultat que el grup de persones majors s'haja incrementat proporcionalment respecte al total de la població. La societat i les polítiques socials col·loquen en

una mateixa categoria un grup de persones que van des de les jubilades anticipadament fins a les nonagenàries i centenàries, amb un ampli ventall d'edats, desitjos, necessitats socials, biogràfiques i de salut ben diferenciades, que justifiquen la necessitat d'un aprofundiment i capacitació específica de les i els treballadors socials en aquest camp.

La forma en què la societat i les diferents perspectives teòriques defineixen l'envelliment influeix en les polítiques socials d'atenció a la vellesa. En aquest sentit, el Treball Social té com a referent el benestar social i les necessitats socials, i se situa en la interacció de la persona amb el seu entorn, centrant-se especialment en les dificultats que enfronten alguns col·lectius per a accedir als béns i serveis amb què la societat intenta donar resposta a aquestes necessitats.

Es tracta de contribuir a formar en la idea que sense un benestar social per a les persones majors no serà possible una qualitat de vida per a totes i tots, i això requereix la cerca d'alternatives per a la intervenció social amb la finalitat de fomentar l'autonomia personal i el protagonisme de les persones d'edat avançada.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha requisits o recomanacions prèvies.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar estratègies d'intervenció en treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per a ajudar-los en la presa de decisions fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos.

Aplicar les actituds i habilitats necessàries per a integrar la perspectiva de gènere a la pràctica professional.

Aplicar tècniques i mètodes d'intervenció adaptats a necessitats socio sanitàries.

Conèixer els mètodes i models de treball social per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats segons les necessitats i circumstàncies que tinguen.

Conèixer les realitats específiques, necessitats i recursos especialitzats de l'àmbit sanitari, amb èmfasi en l'atenció sanitària especialitzada, atenció primària i altres àmbits d'especialització, com ara l'atenció a persones majors, salut mental, conducció

Contribuir a la preparació de reunions i participar en la presa de decisions a fi de defensar millor els

interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Definir propostes de resolució davant situacions de risc prèvia identificació i valoració de la naturalesa d'aquest.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar projectes d'intervenció i investigació en treball social en l'àmbit sanitari.

Establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.

Identificar les metodologies d'intervenció en treball social per a la interacció, acompanyament i resolució de necessitats i situacions-problema amb persones, famílies, grups i comunitats.

Identificar situacions de risc pròpies de l'exercici professional a través de la planificació, revisió i seguiment d'accions orientades a això.

Reforçar les capacitats de les persones, famílies, grups i comunitats perquè siguin agents de transformació en les situacions en què viuen.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Valorar les necessitats i opcions possibles per a orientar una estratègia d'intervenció des del treball social.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La vellesa com a fenomen social. Perspectives teòriques

En aquesta primera unitat docent es realitzarà una aproximació teòrica al concepte de vellesa. L'edat ha servit sempre per a estructurar i definir les persones en la seua vida social i relacional.

Apropant-nos a la vellesa com a objecte d'estudi, s'analitzaran les diferents línies teòriques sobre el fenomen de l'envelliment. Les diverses perspectives teòriques han sigut agrupades seguint el criteri de l'edat com a variable ordenadora, que permet comprendre la vellesa o bé des de l'estructura o sistema social. La societat crea la vellesa en la mesura que imposa certes pautes de comportament i de conducta en funció de les distintes edats de la persona.

2. Naturalesa del procés d'envelliment

En aquesta unitat docent es treballarà sobre el procés d'envelliment en els seus aspectes biològics, fisiològics i psicològics. S'estudiaran els canvis i les pèrdues en l'àmbit físic i cognitiu, les característiques de les malalties en geriatria, les demències, les situacions de dependència i també els estils de vida sana i activa entre les persones majors.

3. Característiques de la vellesa. Anàlisi demogràfica i de condicions de vida

Característiques socials de les persones d'edat avançada. Tendències demogràfiques de les persones majors a l'Estat espanyol i a la Comunitat Valenciana.

4. Política social en persones d'edat avançada

En aquesta unitat docent es coneixerà la política social en l'àmbit nacional i autonòmic. Les diferents línies d'actuació gerontològica i els seus objectius d'integració de les persones majors en l'àmbit familiar, les iniciatives per a facilitar la seua permanència en el seu entorn més pròxim, la promoció de la salut i del temps lliure, i l'atenció institucionalitzada.

S'aprofundirà especialment en la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència.

5. Intervenció social en l'àmbit gerontològic

El Treball Social gerontològic en els seus diferents nivells d'intervenció: la intervenció social primària i preventiva amb la persona major sana; la intervenció social secundària i el procés de treball social individualitzat amb la persona major; i la intervenció social en el nivell terciari i més dependent. Aquest nivell d'intervenció inclou l'àmbit comunitari, la intervenció social amb cuidadores i l'espai institucional.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	1,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	31,00
Estudi i treball autònom	15,50
Preparació de classes	3,00
Preparació d'activitats d'avaluació	11,00
Resolució de casos pràctics	6,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'ensenyament/aprenentatge de l'assignatura s'organitza entorn del grup d'activitats següent:

- Lliçó magistral participativa.

- Debats i discussions participatius a l'aula.
- Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.
- Activitats pràctiques: role-playing, resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers, etc.
- Treball col·laboratiu i en equip.
- Elaboració de mapes conceptuals i quadres sinòptics.
- Realització i manteniment de blocs i pàgines web propis i/o externes a les plataformes de la Universitat de València.
- Tutorització individual, grupal o virtual.

AVALUACIÓ

PRIMERA CONVOCATÒRIA

1. Avaluació contínua del treball realitzat pels i les estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació entre 0.0 i 30.0
2. Avaluació de projectes o treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos, propis dels últims cursos, que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca, selecció i tractament de la informació, l'organització i el pensament crític, ponderació entre 0.0 i 50.0
3. Avaluació de supòsits pràctics en què l'estudiantat mostra l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, el treball en col·laboració i la capacitat d'anàlisi. Ponderació entre 0.0 i 10.0. **ACTIVITAT AVALUATIVA NO RECUPERABLE.**
4. Es valorarà l'assistència i la participació dels estudiants tant a les sessions presencials a l'aula com en les tutories, i en les activitats complementàries. Ponderació entre 0.0 i 10.0. **ACTIVITAT AVALUATIVA NO RECUPERABLE.**

L'assistència a l'Activitat Formativa Complementària aprovada per la CAT programada per al curs per a l'itinerari/menció de Salut, forma part de l'avaluació i és activitat avaluable, es considera una de les activitats formatives de Treball Autònom de l'Estudiant/a.

SEGUNDA CONVOCATORIA

1. Avaluació de projectes o treballs acadèmics: poden ser treballs breus o amplis i complexos, propis dels últims cursos, que fomenten el desenvolupament de capacitats de recerca, selecció i tractament de la informació, l'organització i el pensament crític. Ponderació entre 0.0 i 50.0.
2. Avaluació contínua del treball realitzat pels estudiants al llarg del curs, sobretot pel que fa a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes. Ponderació entre 0.0 i 30.0

Us recorde que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els

treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestedat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestedat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

BIBLIOGRAFIA

Alonso Medina, N., Danauta, M. A., Díez Candelas, A., & Hernández Monfort, L. (2022). *Edad de oro*. Revista de Trabajo Social con Personas Mayores, (55), noviembre.

Alvarado García, A. M., & Salazar Maya, A. M. (2014). Análisis del concepto de envejecimiento. *Gerokomos*, 25(2), 57-62.

Belando-Montoro, M. (2007). Modelos sociológicos de la vejez y su repercusión en los medios. En *Comunicación e personas mayores* (pp. 77-94).

Consell Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana. (2022). *Estructura demogràfica en la Comunitat Valenciana* (Informe nº 13/2021). <https://www.ces.gva.es/sites/default/files/2022-07/13.%20ESTRUCTURA%20DEMOGRAFICA%202021.pdf>

Instituto de Mayores y Servicios Sociales [IMSERSO]. (2011). *Libro blanco del envejecimiento activo*. Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad.

Leyra Fatou, B., & Roldán García, E. (2013). Reflexiones feministas sobre las mujeres mayores, el envejecimiento y las políticas públicas: Aproximaciones al caso español. *Ex aequo*, (28), 103-106.

Martín García, M. (Ed.). (2003). *Trabajo Social en Gerontología*. Síntesis.

Martín Hernández, I. (2025). Envejecimiento activo, con éxito y saludable: Una nueva vida de las personas mayores. *Comunitania. Revista Internacional de Trabajo Social y Ciencias Sociales*, 1(29), 65-90.

Morcillo Martínez, J. M. (2021). Programas intergeneracionales que fomentan la participación social de las personas mayores en España. Una mirada desde el Trabajo Social. *Comunitania. Revista Internacional de Trabajo Social y Ciencias Sociales*, (22), 103-118.

Pérez Díaz, J., Castillo Belmonte, A. B., Aceituno Nieto, P., & Ramiro Fariñas, D. (2024). *Un perfil de las personas mayores en España, 2024. Indicadores estadísticos básicos* (Informe nº 33). Informes Envejecimiento en red. <https://envejecimientoenred.csic.es/wp-content/uploads/2024/12/enred-indicadoresbasicos2024.pdf>

Sánchez-Sierra, M., & Fuentes, P. (2024). La exclusión social en las personas mayores. *Documentación Social. Revista para pensar la intervención social*, (18).